

İnsanlığın İhtiyacı Olan: Devrim ve Komünizmin Yeni Sentezi. Bob Avakian ile Bir Röportaj [Kesitler]

08.08.2022 • Bob Avakian'ın Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: 2012'nin başında, A. Brooks tarafından Bob Avakian (BA) ile birkaç günlük bir süre içinde derinlikli bir röportaj yapıldı. (*What Humanity Needs: Revolution, and the New Synthesis of Communism* başlıklı bu röportaj revcom.us adresinde mevcuttur)

Bob Avakian'ın önderliğinden, onun çalışma yapısından ve ortaya çıkardığı komünizmin yeni sentezinden ilham alan genç kuşaktan bir devrimci olan Brooks, 2005'te *Revolution*'da yayınlanan ve revcom.us adresinde bulunan bir dizi makale olan "God The Original Facist"ın yazarıdır. Bu makalelerden alıntılar, Bob Avakian tarafından yazılan *Tüm Tanrılardan Kurtulun! (Away With All Gods!—Unchaining the Mind and Radically Changing the World*, Insight Press, 2008) adlı kitabının başında alıntılanmıştır. Bu röportajın mevcut durumla oldukça alakalı bölümlerini burada yeniden yayınlıyoruz. Özellikle de kendilerini "anarşist" olarak adlandıran kişiler de dahil olmak üzere, bugünlerde popüler kültürün bir parçası olan "sol"... "ilerici" ... "woke" kesimler tarafından üretilen çok yaygın yalan, iftira ve ilkesiz dedikodu pratiğinin bir eleştirisi olarak...

BA, 10 yıl önce gerçekleştirilen bu röportajda farklılıklar üzerinde ilkeli mücadeleden kaçınmanın bu son derece yıkıcı yolunu ve buna karşıt olarak, farklılıklar üzerinde ilkeli ve anlamlı bir mücadele verebilmek için uygulanması gereken standart ve yöntemlerin çeşitlerini, ve farklı ideolojilerin ve programların gerçekte neyi temsil ettiğine ve gerçekte nereye varacaklarına dair bilimsel bir anlayışa varma konusunu dile getirmektedir. Bu röportajda "İhtiyacımız Olan Kültür, İlkeler, Standartlar" bölümüne özellikle dikkat çekmek istiyoruz, çünkü bu bölüm bugün olanlarla özel olarak ve doğrudan ilgilidir.

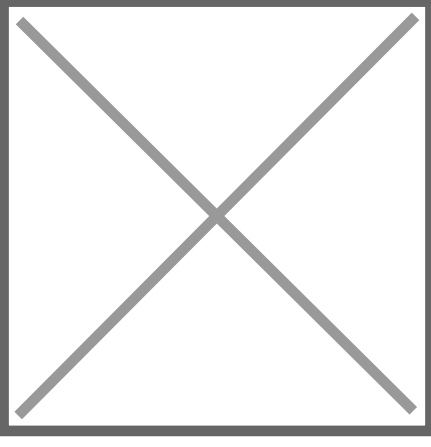
Kaynak için bkz: *What Humanity Needs: Revolution, and the New Synthesis of Communism*, An Interview with Bob Avakian | revcom.us

Teori ve Gerçeklik... Dünyayı Bilmek ve Değiştirmek

Brooks: Pekala, bahsettiğiniz şeylerden bazılarıyla devam ederek, teori ve çizginin önemi hakkında bu noktaya biraz daha girmek isterim, çünkü bunun bazen genç neslin yeterince ağırlık vermediği bir şey olduğunu düşünüyorum. Yani, açıkçası, sadece genç nesil de değil, anılarınızı yeniden okuduğumda 60'ların zirvesinde her türden farklı çizgi ve programlar vardı, sorun ve çözüm hakkında öne sürülen her türden farklı anlayışlar vardı. (2) Anılarınızda teori ve çizginin öneminden, tüm bunlardan çokça bahsettiğinizi biliyorum ve hatalı çizgileri ele almada polemiğin öneminin olduğu da açık. İşler keskinleştğinde ve birçok insan politik açıdan uyandığında ve sorunun ve çözümün ne olduğunu anlamaya çalışırken bu daha da önemli hale geliyor gibi görünüyor.

Şu an dünyada olup biten tüm bu şeyler yaşanırken ve insanlar başlarını kaldırırken -RCP'nin "Devrim Stratejisi Üzerine" açıklamasında belirttiği gibi insanlar genellikle kabul ettikleri şeyi sorgularken ve direniş gösterirken- bu bağlamda döneme ilişkin çizginin, teorinin ve polemiklerin önemini nasıl görüyorsunuz?

BA: Teori genel ve kapsayıcı anlamda önemlidir, ayrıca süregiden bir şekilde önemlidir. Teori, şu veya bu şekilde gerçekliğin veya gerçekliğin kısımlarının anlaşılmasına yol açan şeydir. Ve her zaman soru şudur: Teori, en geniş anlamda ve en derin anlamda, gerçekliğin doğru bir yansıması mıdır, yoksa değil midir? Bilirsiniz ki, aslında herkesin teorileri vardır. "Sokaktan geçen erkeklerin ve kadınların" bile her türden şey hakkında teorileri vardır. Ayrıca daha tam zamanlı entelektüeller denilebilecek diğer insanlar vardır. Bunlar, fikirlerle sürekli bir şekilde çalışan insanlardır. Birçok farklı şey hakkında daha gelişmiş teorilere, belirli şeylere uygulanan teorilere veya dünyaya, doğaya, genel olarak varoluşa uygulanan teorilere sahiptirler. Yani mesele şu değildir: Teori olacak mı yoksa teori olmayacak mı? Mesele şudur: Ne tür bir teori ve bu teori ana hatlarıyla -her ayrıntısıyla değil fakat ana hatlarıyla ve temel yollarıyla- gerçekten de gerçekliğe tekabül ediyor mu? Bunu söylemenin başka bir yolu da şudur: Bu teori bilimsel mi?

Bilimi gizemli hale getirmemek gerekiyor. Bilim, deneyler yaparak,

verileri toplayarak vb. yoluyla gerçekliği soruşturmanız ve araştırmanız anlamına gelir; ve sonrasında o gerçeklikten yola çıkarak ve rasyonel düşüncenin yöntem ve mantığını uygulayarak, gerçeklik hakkında topladığınız verilerdeki vb. örüntüleri tanımlamaya çalışırsınız. Eğer ona doğru bir şekilde yaklaşıyorsanız, araştırdığınız gerçekliğin doğru bir sentezine ulaşmaya çalışıyorsunuz demektir. Ve sonrasında vardığınız sonuçları nesnel gerçeklik karşında ölçersiniz, bu sonuçlarla örtüşüp örtüşmediklerini, gerçeklik hakkında özetledikleri ve tahmin ettikleri şeylerin gerçekte doğrulanıp doğrulanmadığını belirlersiniz. Bilimde atılımlar bu şekilde yapılmıştır. Bu ister evrim anlayışı gibi biyoloji alanında olsun, isterse Big Bang teorisi gibi evrenin (veya bilinen evrenin) kökenleriyle ilgili şeyler olsun bu şekilde yapılmıştır. Devam eden süreç böyledir ve soru şudur: Bu bilimsel mi? Yani esas ve temel hatlarıyla gerçekliğe karşılık geliyor mu?

Özellikle de dünyayı değiştirmeye çalışan insanlar için -ki aslında tüm bilim insanları öyle ya da böyle bu şekildedir, fakat özellikle politik alanda bir şeyleri değiştirmeye çalıştığınızda ve toplumu büyük ölçüde değiştirmeye çalıştığınızda- o zaman mesele şudur; bu temel olmasına rağmen gerçekliğe karşılık geliyor mu, dünyayı değiştirmeye gerçekten de yol açabilir mi ve dünyayı değiştirmeye gerçekten uygulanabilir mi? Ardından bu süreçte, belirli şeyler hakkında ve genel olarak daha fazla şey öğrenmek ve bilimsel anlayışınızı daha da geliştirmek için tabiri caizse toplanacak daha fazla malzeme mevcut mu?

Yani bu, genel olarak teorinin ve çizginin rolüyle ilgilidir. Soru bir kez daha şudur: Bilimsel mi? Sadece “bilim insanları” olarak adlandırılan küçük tuhaf insan grubunun muhtemelen anlayabileceği bir şey olarak ve bilim hakkındaki bazı mistik fikirlerle değil, konuyu ele aldığım

şekilde bu sorulmalıdır. Şimdi bir dipnot olarak belirtmek gerekir ki, tüm bilim insanları tuhaf değildir. Bazıları tuhaftır ama birçoğu iyi yönlerden, yaratıcı yönlerden tuhaftır. Fakat onlar sadece gerçekliğin farklı yönleriyle boğuşan insanlardır. Şimdi bir anlamda, bilimin herhangi bir özel alanı veya herhangi bir özel alanı için “nadir bir niteliği” vardır. Onları gerçekten öğrenmek için bu alanlara dalmanız gerekir. Fakat gizemli değildir, büyülü değildir, insanların öğrenemeyeceği şeyler de değildir. Bazı insanlar, çeşitli nedenlerden ötürü gerçekliğin farklı boyutları açısından daha geniş yeteneklere sahip olabilirler veya bunlarla daha kolay başa çıkabilir ve gerçekliğin belirli bir bölümünü diğerlerinden bilimsel bir şekilde daha iyi anlayabilirler. Ancak bunda mistik ya da büyülü bir şey yoktur.

Teori, gerçekliği açıklama girişimidir ve bir kez daha soru şudur: Bu bilimsel mi? Ana hatlarıyla ve temel yönleriyle gerçeği doğru bir şekilde yansıtıyor mu? Şimdi şunu belirtmek gerekiyor, teori değişmez şekilde kalamaz, çünkü gerçeklik sürekli değişiyor. Gerçekliğin ana özelliklerinden biri budur. Dolayısıyla teori, temelde doğru olsa bile sürekli olarak gelişmek zorundadır. Örneğin, tüm bu köktendincilerin inkar yoluyla söylemeye çalıştıklarına rağmen, evrim teorisi yalnızca sağlam temellere dayanmaz fakat aynı zamanda tüm bilimlerdeki en sağlam ve köklü gerçeklik anlayışlarından da biridir. Darwin, evrim teorisini sentezlemede ilk atılımı yaptı. Başkaları evrimin bazı yönlerini anlamaya başlamışlardı, ancak Darwin, insanoğlunun evriminin neyle ilgili olduğunu, insanın evrimi de dahil yaşamın evrimi hakkındaki anlayışı sistemleştiren ve ileriye doğru bir sıçrama yapan kişiydi. Yine de Darwin’in anlamadığı pek çok şey vardı. Şimdilerde köktendinciler her zaman bunun üzerine atlayıp şöyle diyorlar: “Bakın işte, Darwin’in yanlış olduğunu söylüyorlar!” Hayır. Herhangi bir bilim böyle gelişir. Darwin’in keşfettiği veya sistematize ettiği şey temelde doğru kalır. Ancak her zaman yeni gelişmeler vardır. Örneğin genetik alanı ve Darwin’in yaşadığı ve sistematize ettiği dönemde var olmayan diğer şeyler, evrim teorisini sentezlemiştir. (3)

Teori budur, gerçeği açıklama girişimidir. Buradaki mesele ve önemli bir anlamda temel ayrım çizgisi şudur: Gerçekliği ana özellikleri içinde ve temel hatlarıyla doğru bir şekilde açıklıyor mu, yoksa açıklamıyor mu? Ardından, gerçekliği dönüştürmek için nasıl uygulanabilir ve devam eden teori sürecinden pratiğe ve teoriye dönüş sürecinde öğrenilenler nelerdir? Sadece dar bir alanda, yalnızca herhangi bir özel etkinlikten öğrenilebilecekler anlamında değil; geniş

anlamda, insan etkinliğinin tüm farklı alanlarından öğrenme anlamında. Yani teörinin bir özelliğidir bu.

Topluma ve Değişen Topluma Bilimsel Yaklaşım

BA devam ediyor: Bazı insanlar -hatta hatalı bir şekilde bazı doğa bilimciler de dahil- topluma bilimsel bir yaklaşım olamayacağını düşünüyor. Şimdi, bu niçin böyle bilmiyorum. Toplum, hareket halindeki maddenin belirli biçimlerinden başka bir şey değildir. Bu durumda insanlar birbirleriyle etkileşime girerler ve doğanın geri kalanıyla da etkileşime girerler. Niçin bu toplum alanı hareket halindeki herhangi bir madde kapsamından daha fazla bilime kapalı olsun ki? İster gezegenler, ister mikroplar, ister bakteriler, her ne olursa olsun... Bırakın gerçekliğin tamamını, gerçekliğin herhangi bir özel yönü dahi insanlar tarafından asla bilinmeyecektir, çünkü orada çok fazla gerçeklik vardır ve bu her zaman değişmektedir. Öte yandan insan kapasitesi bazı yönlerden sınırlıdır, hatta sürekli gelişen teknoloji olsa da sınırlıdır. Fakat tüm bunlar bilimsel analize tabi tutulabilir ve tüm bu farklı alanlarda atılımlar yapılabilir. Pek çok şey öğrenilebilir ve birçok alanda gerçeklikle ilgili temel dinamikler ve temel şeyler öğrenilebilir, bunlar sistematik hale getirilebilir ve sentezlenebilir.

Aynı zamanda, örneğin bilimsel bir yaklaşıma sahip olmadan ve teoriye ihtiyaç duymadan çıkıp siyasete girilebileceğini düşünenler de var. Fakat bu tamamen yanlıştır. Siyasi alanda bir şeyi değiştirmeye çalıştığınız anda -ya da en azından toplumun önemli bir bölümünü gerçekten değiştirmeye çalıştığınız anda- bunun ne kadar karmaşık olduğuyla ve bu düzeni korumak ve ona karşı her türlü direniş ezmek için hareket edecek olan eski düzenin güçlerinin direnciyle karşılaşrsınız. Yani bir yandan bununla karşı karşıyasınız ve sonrasında insanlar arasında var olan ve zaman zaman oldukça karmaşık hale gelen bütün bu farklı çelişkilere karşı karşıyasınız. Bütün bunlar insanları farklı yönlelere çeker ve toplumun farklı kesimlerindeki insanların kendiliğinden belirli şeylere yönelme eğilimi vardır. Bütün bunları anlamak için de bilim gerekir.

İktidara karşı savaşıarak ve devrim için halkı dönüştürerek bir devrim hareketini inşa etme sürecinde insanlar arasındaki bölünmelerin üstesinden nasıl geleceksiniz? Eski düzenin yerleşik ve çok kuvvetli güçleriyle nasıl gerçekten başa çıkacaksınız ve onları nasıl mağlup edeceksiniz? Bu sorular sürekli çalışmayı ve bilimi gerektirir. Bilimsel yöntemin uygulanmasını gerektirir.

Öznelliğe -yani gerçek olmasını istediğin şeyin içine düşmemeyi- ya da salt geleneksel bilgeliği, bazen doğru olan ama çoğu zaman yanlış olan “herkesin bildiğini” kabul etmemeyi gerektirir. “Dünyadaki herkes tanrının var olduğunu bilir” denir. Peki, belki herkes değil, fakat insanların büyük çoğunluğu bunu “biliyor”. Ama bu yanlıştır. “Bunu herkes biliyor” demek onu daha iyi yapmaz -hatta durumu daha da kötüleştirir- çünkü bu yanlıştır. Daha birçok örnek verebiliriz.

Eğer bilimselseniz, “herkesin bildiği” yola girmezsiniz. Evet değişim halindeki gerçekliği soruşturarak ve araştırarak ilerlersiniz, ardından öğrenilebilecekleri sistematize edersiniz: Örüntüler nelerdir; öğrendiklerinizin özü nedir; şeyleri birbirine bağlayan ve bazı şeyleri diğerlerinden ayıran şeyler nelerdir? Örneğin, bu bitkinin şu bitkiden farkı nedir; bu bitkiler nasıl etkileşir; bu bitki o böcekle nasıl etkileşir? Bütün bu tür şeyler “doğa bilimlerinde” doğrudur. Aynı zamanda “sosyal bilimlerde” yani toplumu -ve evet insanların bakış açıları ve değerleri de dahil- toplumu oluşturan insanı anlama ve değiştirme biliminde de geçerlidir. Bu değiştirilebilir, ve işin aslı sürekli değişmektedir. Örneğin atların birçok Yerli Amerikalı’nın kültürüne dahil edilmesi gibi temel bir gelişmeyi ele alalım. Bunun diğer insanlar tarafından tartışmalarda ortaya konulan bir şey olduğunu görüyorum. Bu durum onların yaşam tarzlarını ve düşünme tarzlarını tamamen değiştirmiştir. Ve bu durum günümüzün modern dünyası da dahil olmak üzere verilebilecek düzinelerce, yüzlerce veya binlerce örnekten sadece biridir.

Çizginin Önemi... ve Polemik

BA devam ediyor: Şimdi, çizgi ve polemik meselesine gelelim. Çizgi, bir dünya görüşünün ve yönteminin gerçeğe uygulanmasıdır. Bu durum, gerçekliğin araştırılması ve gerçekliğin araştırılmasından öğrenilen derslerin birlikte çizilmesi ve sentezlenmesidir. Çizgi doğru veya yanlış olabilir. Çizgi, başka bir deyişle, her şeyden önce dünya görüşünüzün ve yönteminizin, gerçeğe nasıl yaklaştığınızın bir ifadesidir ve herkes bunu şu ya da bu bakış açısıyla yapar. Din bir dünya görüşüdür. “Herkesin kendi başına olduğu” ve “geri kalan herkesin egale edilmesi” fikri bir dünya görüşüdür.

Bir de yöntem var. Yönteminiz bilimsel mi, yoksa başka bir şey mi? Subjektif mi? Örneğin, “Bu senin için doğru olabilir, ama benim için doğru değil” mi? Tekrar tanrıya dönelim: “Tanrı senin için olmayabilir, ama tanrı benim için var.” Hayır. Ya tanrı herkes için vardır ya da tanrı yoktur.

Ya da tanrınız çok kişiseldir, yani kişisel duygularınızla ilgilidir, bu yüzden bir tür doğaüstü güç veya güç olması açısından onu hepimiz görmezden gelebiliriz. İnsanların normalde Tanrı ile kastettikleri şey yalnızca birisine özel ve aşkın bir şey değildir, “gerçekliğin geri kalanından daha büyük” bir varoluşa sahip olan, varoluşu ve varoluşun nasıl gittiğini ve insanlara ne olduğunu temelde ve nihai olarak belirleyen bir şey değildir. Yani bu -“senin gerçeğin var ve benim de gerçeğim var”- türünde rölativist bir şey değildir. Senin tercihlerin olabilir, benim de tercihlerim olabilir ama bunlar gerçeklikle aynı şey değildir. Hakikat, en azından ana hatlarıyla ve temel özellikleriyle, objektif gerçekliğin doğru bir şekilde yansması demektir.

Ve böylece çizgi aslında dünya görüşünün ve yönteminin bir yansımasıdır, ardından tabiri caizse programlı bir şekilde uygulanmasıdır. Başka bir deyişle, dünya görüşünüze ve metodolojinize dayanarak veya ondan yola çıkarak yapmaya başladığınız şeydir. Burada birkaç kez kullandığım formülasyona geri dönersek: Dünyadaki sorun nedir ve bunun çözümü nedir? İnsanlık neyle karşı karşıya -Richard Pryor’a atfen belirtmek gerekirse, neden bugün içinde bulunduğumuz durumdayız- ve bunu değiştirmek için yapılabilecek herhangi bir şey var mı ve eğer varsa ne kadar temelde değiştirilebilir? Bu, dünya görüşünüzün ve yönteminizin toplumun sorunlarına, eğer isterseniz, insan varoluşunun sorunlarına uygulanmasıdır. Yani çizgi budur.

İnsanlar çizgiye sahip olarak -özellikle doğru bir çizgiyle, yani bilimsel ve temelden doğru bir gerçeklik anlayışıyla- bu çizgiyi üstlenerek, bununla meşgul olarak ve bununla birlikte mücadele ederek öğrenirler. Belki özünde doğru olsa bile, hatalı olan bazı şeylere işaret eder ve onu derinden etkiler. İnsanlar ayrıca muazzam miktarda öğrenirler. Ve işte burada polemiklerin rolü devreye girer. Karşı karşıya gelen farklı çizgiler olur. Bireyler veya gruplar, sorunun ve çözümün ne olduğu konusunda temelden karşıt anlayışlara sahiplerse o zaman insanlar buna katılarak, özellikle de işler yüksek düzeydeyse, gerçekten şeylerin özüne ulaştığınız durumda karşıt çizgileri karşılaştırarak ve değerlendirerek öğrenebilirler. Küçük ayrıntılara odaklanmamak ve özellikle küçük kişisel şeylere odaklanmamak (bugünkü kültürde tüm bu magazincilik ve söylenti tacirliği tüm bunlarla birlikte çok sık kendini gösterir), bunun yerine bakışınızı büyük sorulara yükseltmeye odaklanmak gerekir: Bu çizgi, ana hatlarıyla gerçeği doğru bir şekilde yansıtıyor mu, yoksa yansıtmıyor mu? Özellikle de bu işlem ilkeli bir şekilde yapılırsa, birbiriyle çatışan iki karşıt görüş veya çizgi gördüğünüz durumda -insanlar, diğer kişi veya grubun

söylediklerinin özünün peşine düşerek onu çürütünce ya da çürütmeye çalışınca- bu tür bir yüzleşmeyi görmek, insanların başka türlü öğrenemeyecekleri şekillerde öğrenmelerini sağlar. Bu durum, insanların öğrenmesinde kritik bir unsurdur. Bu olmadan, insanlar belirli fikirlerle tanıştırılabilir; onları gerçeğe karşılaştırabilirler -ve evet, çok şey öğrenebilirler- ancak buna ilaveten, karşıt görüşler karşı karşıya geldiğinde ve bu karşıt görüşlerin temel yönlerine odaklanan polemikler olduğunda daha da fazlasını öğrenebilirler.

Bu çizginin bir dünya görüşünün uygulaması olduğunu anlarsanız ve bunun aslında ne yapılması gerektiğini söyleme yöntemi olduğunu anlarsanız -sorun nedir ve bunu nasıl değiştirebiliriz?- bu durumda çizginin muazzam oranda önemli olduğunu da anlarsınız. Sorun insanların bencil olmasıysa, o zaman çözüm ya bunu değiştirmek için bir şeyler yapmakta yatar ya da hiçbir çözüm yoktur, çünkü değiştiremezsiniz. Bunun büyük sonuçları olur. Ancak, eğer sorun sistemin doğasıysa -bu sistemin temel sömürü ve baskı ilişkileri ve buna eşlik eden ve bunu pekiştiren fikirler ise- ve bunu değiştirmenin yolu da bu sistemi kökünden söküp ortadan kaldırmak ve bu ilişkileri dönüştürmek, insanların düşünce ve bakış açısını dönüştürmek ise, o zaman bu da yapılması gerekene dair çok farklı bir anlayışa yol açar. Yani muazzam bir fark yaratır.

Çizgiler ve karşıt çizgiler arasındaki çekişme sadece bir tür hizip kavgası değildir. Bunlar kişisel kan davaları ya da kişisel şikayetlere, hizipçi münakaşalara indirgenmemelidir. Dünyayı nasıl anlıyorsunuz, dünyadan ne anlıyorsunuz ve ne yapılması gerektiğine inanıyorsunuz meselesine odaklanmak gerekir. Eğer işler bu seviyede birleştirilirse, insanlar bu durumda farklılıkların ne olduğunu, bir çizginin veya diğer çizginin nereye götürdüğünü görme olanağına da sahip olurlar. Bu durumda, dünyayı anlamaya ve daha da fazla değiştirmeye gerçekten mecbur hisseden ciddi olan insanların şeyleri gözden geçirebilmeleri ve daha iyi bir anlayışa varabilmeleri için bu süreç çok daha zengin bir temel sağlar. Bunun tamamı kendi başlarına olmaz, bunu kendileriyle ilişkilendiren ve bunu çözme ve eleme sürecinde onlarla etkileşime geçen insanlar aracılığıyla olur.

İnsanlar Saçmalıklara Düştüğünde Şöyle Anlatılmalı: Keskin ve İlkeli Bir Mücadeleye İhtiyaç Var

Brooks: Devrimci bir komünist olarak kendi gelişiminiz ve bu süreçte diğer insanlarla olan ilişkiniz açısından biliyorum ki, mücadelenin rolü gerçekten önemli, gelişmeniz sırasında sizinle mücadele eden insanlarla ve sonrasında farklı noktalarda diğer insanlarla çok keskin bir şekilde mücadele yürütüyorsunuz.

BA: [Gülüyor] Bu doğru. Kendi gelişim sürecimde benimle mücadele eden insanlar vardı. Bazıları doğru, bazıları yanlış. Bazıları esas olarak doğru ve bazıları da esasen yanlış. Ama bunların hepsi benim öğrenme sürecimin bir parçasıydı. Bu şeylerle gerçekten derinden boğuşma sürecinden geçmek gerekti, çünkü bunun önemli olduğunu anlıyorsunuz, bunun sadece kendinize değil, kitlelere ne olacağı konusunda oldukça gerçek sonuçları var. Gülmemin nedeni ise insanların benimle bazen çok sert bir şekilde mücadele etmeleri idi. Eğer işler keskinleştğinde gücenekseniz ve sizinle mücadele eden insanlara “Baskıcı oluyorsunuz, çünkü görüşlerime şiddetle meydan okuyorsunuz ve bana düşünme alanı da vermiyorsunuz” şeklinde yanıt verecekseniz, bu durumda öğrenebileceklerinizi de öğrenemeyeceksiniz. Şimdi, insanlara karşı iyi yöntemlerimiz olmalı. İdeolojik olarak insanları fırlatıp atmamalıyız. Ancak zaman zaman çok keskin bir mücadeleye ve bunun oynayacağı role de ihtiyacımız vardır.

İnsanlar pisliğe bulaştıkları zaman bu durum onlara söylenmelidir. Ancak söylemeniz gereken tek şey bu değildir. Onlara bunun nedenini göstermelisiniz. Onlara kanıt vermelisiniz. Onlara neyin yanlış olduğunu açıklamalısınız. Fakat her şeyin çok süper ve kibarca olması gerektiği fikri, herkesin fikirlerinin eşit derecede geçerli sayılması gerektiği şeklindeki rölativist görüşle uyumludur. Hayır. Bu bir kişi meselesi değildir, bu bir fikir meselesidir. Mesele bir kişinin diğerinden daha az önemli olması değildir, fikirlerin doğru mu yanlış mı olduğu meselesidir. Eğer yanlışsa ve zarar veriyorsa, sert bir şekilde belirtilmek gerekir. Fakat insanları aşağılayacak şekilde değil. Temsil ettikleri şey, halk kitlelerinin çıkarlarına gerçekten temelden karşıt değilse ve onlar bunun peşinden koşuyorlarsa bu durumda onlara karşı düşmanca bir şekilde bunu yapmamak gerekir. Fakat insanlar arasında, tabiri caizse, hatalı fikirler üzerinde mücadele edilmelidir. İnsanların gerçekten yanlış olan farklı kavramlar ortaya attıkları yerlerde bunlarla sert bir şekilde mücadele edilmelidir. İnsanların söylemek için temelleri olmayan şeyleri söylediğinde, gerçekten araştırmadıkları yerde onlara şunu söylemek gerekir: Sen neden bahsettiğini bilmiyorsun.

Hele bugün bu kültürde, daha önce de bahsettiğim gibi bütün bu “tabloidizm” mevcut. İnternete giriyorsunuz ve tüm bu iğrenç, düşük seviyeli saçmalıklar karşınıza çıkıyor. İnsanlar, başkalarına ilkeli olmayan, işlerin seviyesini olması gereken düzeye getirmeyen, alçakça ve gaddar biçimlerde saldırmak için internetteki sahte anonimliğinin arkasına saklanıyorlar. Ve bu arada, “sözde anonimlik” diyorum çünkü devlet istediği zaman bunların kim olduğunu da öğrenebilir. Şimdi, eğer devlete karşı çıkmıyorsanız, bu durumda belki endişelenmenize de gerek yok. Ancak internette gerçekten anonim olduklarını düşünenler, bunu tekrar düşünsünler. Bir süre diğer insanlardan saklanabilirsiniz, ancak devlet kesinlikle kim olduğunuzu ve eğer isterse internette nerede bulunduğunuzu öğrenebilecektir. Her halükarda, bu konuda fazla uzaklaşmamak gerekirse, mesele şudur: Alıntı yapmaktan hoşlandığım Mark Twain olayına geri dönüyorum, çünkü konuya oldukça uygun [Gülüyor]. Kendisi şöyle der; *Amerika’da geçinmek için ihtiyacınız olan şey cehalet ve kibirin mükemmel bir bileşimidir. Ve bundan fazlasıyla var.*

Cehalet belli bir şeydir. Bu kelimenin gizemini ortadan kaldıralım. Bu yalnızca bilmediğiniz anlamına gelir. Bu kelime başlı başına bir hakaret değildir. “Aptal” ise farklıdır: “Aptal”, size bilgi verilse bile düşünemeyeceğinizi ima eder. Ama cahil sadece bilmediğiniz anlamına gelir. Kendi başına cehalet ile ilgili yanlış bir şey yoktur. Ama cehalete dayalı yargılarda bulunursanız ve cehalete dayalı şeylerde ısrar ederseniz, Mark Twain noktasının geldiği yer işte burasıdır: Cehalet ve kibir kombinasyonu. Cehalete dayanan kibir. “Neyi temsil ettiğini öğrenmek için gerçekten uğraşmadım, ama bunun iyi olmadığını da biliyorum.” Bu tür şeyler bugünlerde kültürde çok yaygındır. Ve bunun ne olduğunun söylenmesi gerekiyor. Biraz çalışın. Bu meseleler önemlidir.

Eğer insanlar -bizim Partimizden ya da başka birileri- insanlığın karşı karşıya olduğu temel sorun ve bunun çözümü hakkında bir anlayışa sahip olduklarına inandıklarını; sorunun kapitalist-empyralist sistem olduğunu ve yanıtın sömürü ve baskının olmadığı, insanlık veya insanlık ile doğanın geri kalanı arasında düşmanca çatışmaların olmadığı tamamen farklı bir dünyayı meydana getirmek için komünist devrim olduğunu söylüyorsa, eğer insanlar bunu söylüyorlarsa, açıkçası bu çok büyük bir şeydir. Bu çok ciddidir. İnsanlık kitleleri için muazzam bir önemi vardır. Eğer insanlar bunun doğru olduğunu söylüyorsa bu çok büyük bir olaydır; ve eğer yanılıyorlarsa, bu da çok önemli bir şeydir. Ancak bununla yeni karşılaşıyorsanız ve eğer

bu konuda bilgisizseniz -yani yeni karşılaştığınız için bunları bilmiyorsanız- bu durumda “herkesin” mesele hakkında söylediklerine takılmamanız gerekir. Eğer ciddiyseniz -ki bu ciddi bir meseledir- bu durumda araştırın ve öğrenin. Bu sizin sorumluluğunuzdur.

1960’larda dünyada olup biten gerçekten büyük şeylerle yüzleştığımız evrede aldığımız sorumluluk buydu. Sadece komünist olan insanlar değil, genel olarak daha birçok insan böylesi ciddi bir yönelime sahipti. 60’ların hareketinde bugün hakim olandan farklı bir kültür, daha iyi bir kültür vardı. O dönem oportünistler -yani ilkesiz insanlar ve kişisel çıkarları için diğer insanlara ilkesizce ve harekete zarar verecek şekilde saldıran insanlar- olmadığından değil. Bunların bir kısmı elbette vardı. Sınıf ayrımları olduğu sürece, insanlar arasında baskıcı ayrımlar olduğu müddetçe ve buna karşılık gelen ideolojiler olduğu müddetçe karışımın içinde pislikler de olacaktır. Ama şöyle ifade edeyim: 60’larda, insanların dünya halkları için çok önemli olduğunu kavradığı ve karşı çıktıkları çok güçlü bir şey vardı. Vietnam Savaşı sürüyordu. Eğer bir Amerikalıysanız, hükümetiniz insanları katleden, köyleri yakan, küçük çocukların üzerine napalm atan, barajları bombalayan, bütün alanları sular altında bırakan ve bu savaşın on yılı boyunca kelimenin tam anlamıyla milyonlarca insanı katleden bu korkunç savaşı yürütüyordu. Buna karşı direnme ve buna karşı kitlesel siyasi direnişte başkalarıyla bir araya gelerek onu durdurmak için elinizden geleni yapma konusunda bir sorumluluk duygusu hissediyordunuz. Dolayısıyla yalnızca belirli türden politikalara değil, belirli ve daha sınırlı şikayetler şeklinde değil, ama tüm sisteme ya da sıklıkla adlandırıldığı gibi tüm “iktidar yapısına” ve bununla birlikte giden tüm “ethosa”, tüm geçerli felsefe ve kültüre karşı durmaya kararlı ve derinden yabancılaşmış çok sayıda insan arasında farklı türde bir kültür vardı.

Ve bu karışımda komünizme dair olumlu bir şeyler vardı. Bu da insanların bakış açılarını yükseltiyordu. Bu sistemi insanların çıkarları doğrultusunda nasıl işler hale getireceğimizi bulmaya çalışmak yerine -ki bu imkansızdır ve açıkçası insanları birbirine düşman etmekle sonuçlanır- birçok insan bu bakış açısına yükseliyordu. Eğer bu sistemin sınırları içinde kısıtlı kalırsanız, diğer bireylerle ve halkın diğer kesimleriyle çatışma ve rekabet içinde olursunuz. Kendi “payınızı” almak veya o kimlik grubunun aksine belirli bir kimlik grubunuzun şikayetlerini ele almak vb. için rekabet içinde olursunuz. 1960’ların çok geniş ve radikal yükselişiyle, insanların bakışları yukarıya kaldırılıyordu. Şu an için savaşmamız gereken şey budur, ve bu bir

mücadeledir.

Kültür nasıl olacak? Ahlak ne olacak? İnsanlar, farklı bireylerin ve grupların neyi temsil ettiği ve bir şeyleri nereye götüreceği sorusuna nasıl yaklaşacaklar? Bunu, insanların sürüklenebileceği en aşağılık rezil şeylere dayanarak mı yapacaklar? Yoksa bunu, insanların gerçekte neyi temsil ettiğine, gerçekte sorun dediklerine ve çözüme dayanarak mı yapacaklar? Problemin ve çözümün ne olduğu hakkında diğer fikirlere bakalım. Hadi bunu inceleyelim ve neyin gerçekten doğru neyin yanlış olduğunu bulmak için mücadele edelim.

Kültür, İlkeler, İhtiyacımız Olan Standartlar

Brooks: Sizce sorumluluk nedir? Özellikle devrimci güçlerin ama daha da geniş anlamda dünyanın farklı olup olamayacağı konusunda ciddi olan, hatta bunu sorgulayan herhangi biri için sorumluluk nedir? Yepyeni standartlar koymanın ve bu kısır dedikodu ve iftira kültürünü benimsemek yerine bahsettiğiniz standartları belirlemenin sorumluluğu yok mudur? İnsanlar dünyayı değiştirmek için gerçekten nelerin gerekli olduğu konusunda nereye gidiyorlar? Bu konuda insanların sorumluluğunu nasıl görüyorsunuz?

BA: Evet, bir kez daha insanlar odaklanmak için savaşmak zorundalar: Dünyayı gerçekten anlamanın ve dünyayı değiştirmenin yolu nedir? Yapmaya başladığımız şey buysa, eğer gerçekten yapmak istediğimiz buysa, o zaman farklı insanların ve grupların ne olduğunu bunun gerçekte nereye varacağını gerçekten anlama ihtiyacından yola çıkacağız. Çizgileri nedir ve eğer bu çizgi uygulanırsa ve insanlar başka bir çizginin aksine bu çizgi etrafında seferber edilirse etkileri ve sonuçları ne olur? Ve bu meseleyi odak noktası yapmak bir mücadeledir.

Ayrıca standardın ne olması gerektiğine yönelik bir mücadele vardır: Bu diğer şeyleri - "tabloidizm", aşağılık dedikodular, iftiralar, söylenti tellallığı, şahsi kötölemeler ve diğerlerini istemiyoruz, bunların yeri yok. Burada ciddi bir şey için varız, yeni bir dünya kurmaya çalışıyoruz ve bütün bu diğer şeyler, kurtulmamız gereken eski dünyanın bir parçasıdır. Eğer birine eleştiriniz varsa, onu gerçekten önemli olacak bir düzeye çıkaralım.

Bununla birlikte, bunu çatışan tarafların ötesinde insanların çözebileceği bir düzeye çıkaralım. Eğer "bana yumruk attın ve sen zaten bir alçaksın" diyorsam, orada olmayan, meseleye

doğrudan dahil olmayan insanlar bunu nasıl çözecekler? Ve gerçekten de dikkatlerinin odaklanması gereken yer burası mı? Etrafında dolaşıp durursun ve her şeyden önce bunu asla çözemeyebilirsin. İkincisi ve daha da temel olarak, insanların dikkatinin odaklanması gereken şey bu değildir. Eğer siyasi farklılıklarımız varsa bunları bu seviyeye inerek çözemeyiz, çünkü bu durumda insanlar neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilemeyeceklerdir.

Ayrıca, bu durum işleri olması gereken seviyeye getirmeyecektir. İşin aslı, onları odaklanması gereken şeylerden aşağı ve uzağa sürükleyecektir. Bir kişi veya grup, görüş ve amaçlarını açıkça ortaya koyduğunda, bunun özüne dair cevap vermek yerine, bunu ortaya koydukları için kibirle suçlamak veya bir “kült” olarak reddederek “Sen kim oluyorsun da sorunun ne olduğunu ve ne yapılması gerektiğini bildiğini söylüyorsun?” şeklinde bir soruyla karşılaşılıyorsa, bu durumda şu konulara odaklanılmalıdır: **Bu kişi veya grup neyi temsil ediyor ve diğer kişi veya grup neyi temsil ediyor? Bunlardan herhangi biri gerçekten de gerçeklikle ve insanlığın çıkarlarıyla örtüşüyor mu? Veya hangileri yarı yolda bırakıp ardından geriye dönüyor ve hangileri gerçekten de gitmemiz gereken yere gidebiliyor?**

İnsanların, odaklanması gereken soruların bunlar olduğu konusunda ısrar etmesi gerekiyor. Ve ilgili ve önemli bir yöntem noktası var. Zıt görüşlerde, polemiklerde yaklaşım ne olmalıdır? Örneğin, Alain Badiou’nun siyaset felsefesine, onun sözde özgürleşme siyasetine karşı uzun bir polemik yazdık, ki onun siyaseti gerçekte olduğu gibi bu dünyanın içinde yani burjuva dünyasına hapsolmuş olarak kalma politikasıdır. “Yazdık” derken, Partimiz Devrimci Komünist Parti’nin perspektiflerini ortaya koyan online bir teorik dergi olan Demarcations’da yazılan polemiğe atıfta bulunuyorum. (4) Bu polemiği yazarlar mesele üzerinde çok çalıştılar. Badiou’nun söylediklerinin çoğunu okudular ve ucuz alıntılar yapmak yerine, Badiou’nun bizzat şeylerin özü olarak gördüğü meseleler hakkında ortaya koyduğu en iyi argümanları alma yöntemini uyguladılar. Bu polemiği okursanız, polemiğin onun felsefesinin tamamını değil, onun siyaset felsefesini ve politik yönelimini ele aldığını göreceksiniz. Bu konuda söyleyeceklerinin derinlerine iniliyor ve ucuz aktarımlar yapmak, insanların söylediklerini eğip bükmek, bunları yaparken onları yanlış tanıtmak vb. yerine -ciddi insanların gerçekten içine girip anlayabileceği bir şekilde- bunun neden yanlış olduğu gösteriliyor. Birisinin ne söylediğini, savundukları şey hakkında kendilerinin yapabilecekleri en iyi temsili gerçekten inceleyelim ve ardından bunun

doğru mu yanlış mı olduğunu ve gerçekte bunun kimin çıkarlarına hizmet ettiğini inceleyelim. İnsanların uğrunda çabalaması ve ısrar etmesi gereken standartlar bunlardır.

Ayrıca insanlar şunu anlamalı ki, sadece dedikodu ve çekiştirme değil, şahsi saldırılar, “şahsi kindarca anlatılar” ve tüm bunların geri kalanı, insanların dikkatini bataklığa çekmek ve dünyanın olduğu gibi kalıp kalmayacağı ya da kökten değişip değişmeyeceği ve nasıl olacağı konusunda gerçekten fark yaratan büyük sorulara odaklanmaktan insanları alıkoymak açısından çok fazla zarar vermektedir. Bunlar aynı zamanda mevcut sistemin baskıcı güçlerine de büyük ölçüde yardımcı olur. Onlar için çok fazla yakıt sağlar ve gerçekten ajan gönderebilecekleri bir atmosfer yaratır. Tüm bu atmosferi halk içinde bir sürü pislik karıştırmak için kullanır.

Bu konuda çok acı deneyimler yaşandı. Örneğin Kara Panter Partisi içinde belirli bir noktada, özellikle 1960’ların sonunda ve 70’lerin başında gelişen siyasi farklılıklar vardı. İnsanların bir yanda Huey Newton, diğer yanda Eldridge Cleaver etrafında toplandığı bir bölünme vardı. Aralarında büyük farklılıklar vardı. Ancak çoğu zaman, bu farklılıkların yüksek düzeyde mücadele edilmesi yerine, bu, devrimin karşı karşıya olduğu sorun hakkında ne diyor, diğeri ne diyordu? Hangisi doğru, yoksa ikisi de kısmen doğru ve kısmen yanlış mı, yoksa ikisi birden mi yanlış? İnsanların odaklandığı şey bu olmak yerine, oyuna birçok şahsi pislik dahil edildi ve kişisel saldırılar yapıldı. Bu durum siyasi polisin -FBI ve devletin baskıcı güçlerinin- gelişebileceği bir atmosfer yarattı. İnsanları birbirlerine boğazlatabiliyorlardı ve hatta bazen insanların birbirlerine fiziksel olarak saldırtabiliyorlardı, halbuki devlet şöyle diyebiliyordu: “Bakın, biz bir şey yapmıyoruz, bunlar sadece birbirleriyle savaşıyorlar. Bu durum size bu devrimcilerin aslında iyi olmadıklarını ve birbirleriyle savaştıklarını gösteriyor.”

Dolayısıyla, böylesi bir atmosfer şeylerin doğru anlaşılmasından uzaklaştırır ve şeylerin özüne ulaşma yeteneğine de müdahale eder, fakat aynı zamanda daha iyisi için radikal bir değişimin olabileceğine dair umutları yükselen halk kitlelerini demoralize eder. Sadece baskıcı değil, kelimenin tam anlamıyla öldürücü olan mevcut düzenin güçlerinin faaliyet göstermek için çok daha elverişli koşullara sahip olabileceği bir atmosfer yaratır. Burada herhangi bir abartma ya da şişirme yapmıyorum, evet bunlar büyük ölçekte katledicidirler. Eğer öyle düşünmüyorsanız,

bu durumda oturup araştırın ve ABD’de olduğu kadar dünya çapında da neler yaptıklarına bir bakın. şu an ABD’de ve dünyanın her yerinde öldürdükleri, köleleştirdikleri ya da topraklarından sürüp toplama kamplarına sürdükleri milyonlarca insan var.

İşte buna karşıyız. İşlerin düşük, önemsiz ve kötü düzeyde olduğu bir atmosferi beslemek - büyük sorulara odaklanmak yerine yalnızca kişisel şikayetler veya kişisel anlatıların peşinde olmak- insanlar niyet etseler de etmeseler de yalnızca baskıcı devletin gerçekten cani olan güçlerine yardım eder. Bazı insanlar bilinçli olarak bunu yapıyor ve bilinçli olarak devlete yardım etmeye çalışıyor olabilir. Ya kendileri devletin ajanlarıdırılar ya da kendi dar bakış açıları tarafından o kadar yozlaşmışlardır ki, aslında devlete yardımcı olacağını bildikleri şeyleri fiilen yapmaya isteklidirler. Ya da bilmeden bunları yaparlar, fakat etkisi aynıdır.

Yani bir mücadele yürütülmelidir. İnsanların şunu söylemesi gerekiyor: Hayır, haydi ufkumuzu yükseltelim. Bu seviye, üzerinde savaşılması gereken bir seviye değildir. Eleştiri ve mücadelenin yapılması gereken seviye bu değildir. Ayrıca neyin doğru neyin yanlış olduğunu bu şekilde özemeyeceğiz. İşler bu kişisel anlatılar ve dedikodular boyutuna inerse, doğrudan müdahil olmayanların da ne olup bittiğine dair doğru bir anlayışa ulaşmaları pek olası değildir. Ancak farklı insanların neyi temsil ettiğini, sorunun ne olduğunu ve çözümün ne olduğunu söyleyerek çözebilirsiniz. İnsanların dikkatleri bu noktada yoğunlaştırılmalıdır. Ve şu şekilde ısrarcı olunmalıdır:

Hayır, bizler o batağa batmayacağız ve kelimenin tam anlamıyla -ve yine abartmadan söylüyorum- dünya çapında bir grup cani gangster olan bu yönetici sınıf düşmanının eline düşmeyeceğiz. Her şeyi bu seviyede tutarak onların oyununa gelmeyeceğiz. Kültürde genel olarak insanlara şunu söylemek için mücadele edeceğiz: Hadi o lağım çukurundan çıkalım ve buradan insanlığın geleceği alanına çıkalım; insanlığın karşı karşıya olduğu şeyin özüne dair ve bu konuda yapmamız gereken şeyin özüne dair evet oldukça keskin ama ilkeli bir mücadele yürütelim.

Dipnotlar:

2. Bob Avakian, *Ike'tan Mao'ya ve Ötesine: Ana Akım Amerika'dan Devrimci Komünistliğe Yolculuğum: Bob Avakian'ın Anıları* (Insight Press, Chicago, 2005)
3. BA'nın notu: Evrim teorisinin kapsamlı, canlı ve erişilebilir bir anlatımı, evrim teorisine ve bilimsel olarak kanıtlanmış "yaratılışçı" saldırıların teşhiri ve çürütülmesi, belirleyici bakış açısı ve yöntem sorularının tartışılması için tüm bunlar, ezilenlerin ve nihayetinde bir bütün olarak insanlığın kurtuluşu için verilen mücadeleyle ilgilidir, bkz. Ardea Skybreak, *The Science of Evolution and the Myth of Creationism—Knowing What's Real and Why It Matters* (Insight Press, Chicago, 2006).
4. Raymond Lotta, Nayi Duniya ve K.J.A., *"Alain Badiou's 'Politics of Emancipation': A Communism Locked in the Confines of the Bourgeois World"* Demarcations: Komünist Teori ve Polemik Dergisi, Sayı 1, Yaz-Sonbahar 2009, demarcations-journal.org.